10/08/2025

10 Αυγούστου: Εορτάζει ο Άγιος Λαυρέντιος ο Αρχιδιάκονος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 10 Αυγούστου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Ιερομάρτυρος Ξύστου (ή Σίξτου) του Β΄, πάπα Ρώμης, του εξ Αθηνών, και των Μαρτύρων Λαυρεντίου αρχιδιακόνου και Ιππολύτου, που μαρτύρησαν κατά το διωγμό το έτος 253 μ.Χ.

Άγιος Μάρτυς Λαυρέντιος ο Αρχιδιάκονος

- ***Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος***

Η ορθόδοξη χριστιανική Δύση έχει να μας επιδείξει μέγα, ανάλογο αριθμό μαρτύρων, με την ορθόδοξη Ανατολή. Η κοσμοκράτειρα Ρώμη αποτέλεσε, για

τρεις και πλέον αιώνες το κέντρο όπου διαδραματίζονταν η πάλη του παλιού και γερασμένου προχριστιανικού κόσμου με τον νέο και εύρωστο χριστιανικό κόσμο, τη νέα ελπίδα της ανθρωπότητας. Εκεί συντελέστηκε η μεγάλη σύγκρουση μεταξύ της θνήσκουσας ειδωλολατρίας και της Εκκλησίας του Χριστού. Η ρωμαϊκή εξουσία είχε κηρύξει την ολοκληρωτική εξόντωση του Χριστιανισμού, υποβάλλοντας σε ανείπωτους διωγμούς. Η πλειοψηφία των χριστιανών Μαρτύρων της αρχαίας Εκκλησίας ήταν Ρωμαίοι, διότι ως πολίτες της πρωτεύουσας του απέραντου ρωμαϊκού κράτους, βρισκόταν κοντά στην εξουσία και ως εκ τούτου ήταν πιο εύκολο να συλληφθούν και να μαρτυρήσουν για την χριστιανική τους πίστη, η οποία θεωρούνταν έγκλημα. Ένας από αυτούς ήταν και ο άγιος Μάρτυρας Λαυρέντιος ο Αρχιδιάκονος της Εκκλησίας της Ρώμης.

Γεννήθηκε περί το 225 στην πόλη Ουέσκα της Ισπανίας και υπηρετούσε ως ένας από τους επτά διακόνους στην Εκκλησία της Ρώμης, ως αρχιδιάκονος στον άγιο Πάπα Σίξτο Β΄ (+258).

Δεν μας είναι γνωστή η πρότερη ζωή του. Το όνομά του Laurentius, σημαίνει στα λατινικά «Στεφανωμένος». Αρχαία παράδοση αναφέρει ότι από μικρός διδάχτηκε την χριστιανική πίστη, αποκήρυξε την ειδωλολατρία και βαπτίστηκε χριστιανός. Κατηχητής του ήταν ο ελληνικής καταγωγής χριστιανός ιεραπόστολος και αρχιδιάκονος Ξύστος ή Ξυστός, στην Σαραγόσα. Είχε μια ασυνήθιστη αγάπη για το Χριστό και ήταν αφοσιωμένο μέλος της Εκκλησίας και έγινε ακόλουθος και βοηθός του Ξύστου.

Περί το έτος 257 ο Ξύστος με τον Λαυρέντιο βρέθηκαν στη Ρώμη, όπου ο Ξύστος εκλέχτηκε πάπας (επίσκοπος) Ρώμης με το λατινικό όνομα Σίξτος Β΄. Ο Σίξτος χειροτόνησε τον Λαυρέντιο ως αρχιδιάκονο και τον όρισε ως έναν από τους έμπιστους και πολύτιμους συνεργάτες του. Μάλιστα του ανέθεσε να φυλάγει τα ιερά σκεύη της Εκκλησίας και όλα τα πολύτιμα αντικείμενα και τιμαλφή, κάτι σαν σκευοφύλακας. Μάλιστα λέει η παράδοση ότι το πλέον πολύτιμο αντικείμενο που του εμπιστεύτηκε η Εκκλησία της Ρώμης ήταν το Ιερό Δισκοπότηρο, που είχε χρησιμοποιήσει ο Κύριος στο Μυστικό Δείπνο.

Διευκρινίζουμε πως η χριστιανική πίστη ήταν απαγορευμένη και θεωρούνταν ως έγκλημα κατά του κράτους. Η συνάξεις και η λατρεία γινόταν κρυφά σε απομονωμένα υπόγεια ιδιωτών χριστιανών, στην ύπαιθρο και στις περίφημες κατακόμβες, οι οποίες ήταν τεράστιες υπόγειες στοές, υπόγεια νεκροταφεία, έξω από τη Ρώμη. Παροιμιώδεις είναι οι τερατώδεις αντιλήψεις στις λαϊκές μάζες για τους χριστιανούς. Επειδή η έννοια της αγάπης και της συναδέλφωσης ήταν άγνωστη στον ειδωλολατρικό κόσμο, παρεξηγούσαν την άσκηση αγάπης στους χριστιανούς, τους αδελφικούς ασπασμούς, ως …οιδιπόδειους μίξεις! Την Θεία

Κοινωνία ως κανιβαλισμό μικρού παιδιού κλπ! Επίσης τη μη συμμετοχή τους στις παγανιστικές λατρείες και ιδιαίτερα στους εμετικούς και αισχρούς βακχισμούς και την «ιερή πορνεία» ως …απόκοσμη δεισιδαιμονία. Γι’ αυτό και τους μισούσαν θανάσιμα και όταν ανακάλυπταν τις συνάξεις τους τις κατέστρεφαν με μανία.

Τον Αύγουστο του 258 ο ρωμαίος αυτοκράτορας Βαλεριανός (253-259) ανανέωσε τους διωγμούς εναντίον των Χριστιανών, ύστερα από μια μικρή ανάπαυλα. Οι Χριστιανοί άρχισαν να προετοιμάζονται για νέους ηρωικούς αγώνες και μαρτύρια. Από τις πρώτες ενέργειές τους ήταν να διαφυλάξουν ό, τι πολύτιμο είχε η Εκκλησία.

Γι’ αυτό ο πάπας Σίξτος έδωσε εντολή στο σκευοφύλακα Λαυρέντιο να κρύψει τα τιμαλφή της ρωμαϊκής εκκλησίας.

Θεώρησε ότι η ασφαλέστερη κρύπτη ήταν οι κατακόμβες. Εκεί κατάφυγε και έκρυψε τα πολύτιμα εκκλησιαστικά σκεύη και ιδιαίτερα το θρυλικό Άγιο Ποτήριο. Όμως, φαίνεται ότι κάποιοι τον πρόδωσαν και ρωμαϊκό στρατιωτικό απόσπασμα τον εντόπισε και τον συνέλαβε, χωρίς όμως να βρει τα πολύτιμα σκεύη. Του έδωσαν τρεις ημέρες προθεσμία για να τους τα παραδώσει.

Ο Λαυρέντιος, αντί να παραδώσει τους θησαυρούς της Εκκλησίας στους ειδωλολάτρες διώκτες, τους μετέφερε κρυφά τη νύχτα και τους μοίρασε στους φτωχούς, στους αρρώστους, τις χήρες και τα ορφανά.

Την Τρίτη ημέρα, πήρε μαζί του μερικούς από αυτούς τους αναξιοπαθούντες και πήγε στις ρωμαϊκές αρχές, στους οποίους είπε ότι οι θησαυροί της Εκκλησίας «αποταμιεύτηκαν» σε αυτούς τους ανθρώπους! Οι Ρωμαίοι ειδωλολάτρες έγιναν έξαλλοι από το θυμό τους συνέλαβαν τον Λαυρέντιο και τον παρότρυναν να θυσιάσει στα είδωλα και να κάψει θυμίαμα στο άγαλμα του αυτοκράτορα και να υπογράψει τον απαιτούμενο λίβελο, ότι απαρνιόταν την χριστιανική «δεισιδαιμονία». Εκείνος αρνήθηκε και ομολόγησε την πίστη του στο Χριστό, ως τον αληθινό Θεό. Αποκάλεσε δε τους «θεούς» των ειδώλων δαιμόνια. Έτσι τον υπέβαλλαν σε φρικτά βασανιστήρια. Αφού τον βασάνισαν για μέρες, πυράκτωσαν μια πελώρια σχάρα, έβαλαν το μάρτυρα επάνω και τον έψησαν ζωντανό. Έτσι παρέδωσε την ψυχή του στο Θεό. Στη Ρώμη καταδεικνύεται σημείο όπου μαρτύρησε ο άγιος Λαυρέντιος και υπάρχει ναός των παπικών, αφιερωμένος σ’ αυτόν. Είναι η γνωστή βασιλική του San Lorenzo in Panisperna.

Η μνήμη του εορτάζεται στις 10 Αυγούστου.

Η παράδοση αναφέρει πως πριν συλληφθεί ο Λαυρέντιος πρόλαβε να φυγαδεύσει το Ιερό Δισκοπότηρο στην Ισπανία. Αλλά η παράδοση περί του «Ιερού Δισκοπότηρου»

δεν ανήκει στην Εκκλησία, αλλά είναι ένας μεσαιωνικός μύθος, τον οποίο εφεύρε και καλλιέργησε ο αιρετικός παπισμός και ενέχει αφελή και αποκρυφιστικά στοιχεία. Όπως είναι γνωστό ο μύθος αυτός προβλήθηκε ιδιαζόντως από τους ναζί της Γερμανίας, για να θεμελιώσουν τη ναζιστική ιδεολογία.